

A-PBT-A-539/2012. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület P.M. által képviselt T.V-nek (a továbbiakban: Kérelmező) az ABC Bank (a továbbiakban: pénzügyi szolgáltató) ellen benyújtott kérelmére indult pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban az alábbi

AJÁNLÁST

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület ajánlja, hogy a pénzügyi szolgáltató a Kérelmező xxx számú kölcsönszerződésének végtörlesztését – többek között az otthonvédelemről szóló egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXI. törvénnyel módosított –, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 2011. december 28-án hatályos rendelkezései szerint teljesítse, és a kölcsönszerződés biztosítékaul bejegyzett jelzálogjogára vonatkozó törlési engedélyt a Kérelmezőnek 8 napon belül adja ki.

A Pénzügyi Békéltető Testület ajánlja továbbá, hogy a pénzügyi szolgáltató a végtörlesztés teljesítését követően az xxx Zrt. xxx számú szerződése zárolásának feloldásához szükséges hozzájáruló nyilatkozatokat a Kérelmezőnek adja ki.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézhezvételétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: Psztv.) rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, illetve a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye

A pénzügyi szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekben túl – az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül – akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a pénzügyi szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület – a Kérelmező nevének megjelölése nélkül – jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét – legkorábban az ajánlásnak a pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével – nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését a Psztv. 94. §-ának b) pontja, 97. §-a, valamint 100. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a Kérelmezőt és a pénzügyi szolgáltatót, hogy jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Testületet.

INDOKOLÁS

A Kérelmező 2012. március 26-án érkezett kérelmével fordult a Pénzügyi Békéltető Testülethez pénzügyi fogyasztói jogvita rendezése érdekében. Kérelmében lakás-előtakarékossággal kombinált xxx számú CHF alapú kölcsönszerződésének 180 Ft/CHF rögzített árfolyamon történő teljes előtörlesztését (a továbbiakban: végtörlesztés) kérte. A Kérelmező 2011. december 27-én az általa becsatolt és a pénzügyi szolgáltató ügyintézőjének aláírásával és bélyegzőjével ellátott kérelmében a végtörlesztés dátumaként 2012. február 25-ét jelölte meg.

A Kérelmező beadványához csatolta a pénzügyi szolgáltató 2012. január 3-án kelt értesítését a végtörlesztési kérelem befogadásáról, amelynek alapján 2012. február 24-én várhatóan fennálló 13.019,04 CHF tartozása végtörlesztésének forintban számított teljes összege 2.343.427.- Ft. Az értesítésben a pénzügyi szolgáltató felhívta a figyelmet arra, hogy amennyiben a végtörlesztés összege 2012. február 25-ét követően érkezik meg, a pénzügyi szolgáltató azt nem teljesíti.

A Kérelmező az értesítő levélben foglaltaknak alapján 2012. január 19-én megfizette a kölcsön esedékes törlesztőrészletét, majd a végtörlesztésre kijelölt bankszámlára 2012. január 30-án 8 óra 11 perckor a végtörlesztéshez szükséges további teljes forintösszeget. A Kérelmező állítása szerint a pénztári befizetésekor a pénzügyi szolgáltató arról tájékoztatta, hogy a befizetett 2.320.000.- Ft elegendő lesz a végtörlesztéshez.

A Kérelmező 2012. március 1-jén a pénzügyi szolgáltatónál a jelzálogjogtörlesztési engedély kiadása ügyében történt szóbeli érdeklődése kapcsán értesült arról, hogy hitelszámláját 4.000-4.500 Ft körüli összeg hiányában nem zárták le, így végtörlesztése eredménytelenül zárult.

A Kérelmező beadványában hivatkozott a végtörlesztési kérelem befogadásáról 2012. január 3-án kelt értesítésnek arra a bekezdésére, amely szerint a 2012. február 21-én esedékes kamatperiódust/ügyleti évfordulót követően a pénzügyi szolgáltató új havi törlesztőösszeget fog megállapítani, és erről őt – a kölcsönszerződés 4.3 pontja alapján 15 napon belül – írásban értesíti. Az értesítés felhívta a figyelmét arra, hogy a végtörlesztésnek a fordulónapot követő teljesítése esetén az esedékes törlesztőrészeket már ennek megfelelően kell megfizetnie.

A Kérelmező előadása szerint a továbbiakban sem a végtörlesztéshez hiányzó pontos összeget tartalmazó kimutatást, sem az új törlesztőrészlet megállapításáról szóló értesítést nem kapott.

A Kérelmező beadványában a pénzügyi szolgáltatótól a hiányzó 4.000.- Ft körüli összeg befizetését követően az xxx számú kölcsönszerződésből eredő kötelezettségének 180.- HUF/CHF árfolyamon történő végtörlesztését, ennek törvényes folyományaként pedig részére a törvényes határidőn belül a kölcsönszerződés fedezetéül szolgáló ingatlanra bejegyzett jelzálogjog vonatkozásában törlési engedély, illetve mint engedményestől az xxx Zrt. számára szükséges hozzájáruló nyilatkozat kiadását igényelte.

A pénzügyi szolgáltató válasziratában hatásköri kifogással élt. Előadta, hogy a Kérelmezőnek a vitás ügyben 2012. március 2-án hozzá intézett beadványát méltányossági kérelemként kezelte, ezért véleménye szerint nem teljesül a pénzügyi fogyasztói jogvitának a Psztv. 83. §-ának (1) bekezdésében foglalt előfeltétele.

A pénzügyi szolgáltató válasziratában előadta továbbá, hogy a Kérelmező 2011. december 27-én benyújtott kérelmében írásban bejelentette az xxx számú szerződésre vonatkozó végtörlesztési szándékát, és az előtörlesztés dátumaként 2012. február 24-ét jelölte meg. A pénzügyi szolgáltató 2011. január 3-án kelt levelében értesítette a Kérelmezőt a végtörlesztés bejelentésének befogadásáról és ennek kapcsán arról, hogy arra továbbra is 2012. február 25-ig kerülhet sor.

A pénzügyi szolgáltató hangsúlyozta, hogy a végtörlesztéshez szükséges összeg az értesítés szerinti rögzített árfolyammal számolva 2.343.427.- Ft. Az értesítésben a pénzügyi szolgáltató felhívta a figyelmet arra is, hogy ameddig a kölcsönt nem zárják le, a Kérelmező továbbra is teljesítse a kölcsönszerződésben rögzített esedékes havi törlesztési kötelezettségeit, mert ellenkező esetben – késedelmi kamat felszámítása miatt – a végtörlesztési időpontra közölt előtörlesztés teljes összege nem lesz elegendő a kölcsönügylet lezárásához.

A pénzügyi szolgáltató tájékoztatót arról is, hogy a végtörlesztés bejelentése és teljesítése közötti esedékességi időpontban az esedékes törlesztőrészletet, illetve a hátralék összegét az elszámolás napján érvényes hitelkonverziós törlesztési-, illetve középárfolyamon számolja el.

A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy a 2012. január 3-án kelt értesítés időpontjában a Kérelmező számláján nem hátralék, hanem 9,97 CHF túlfizetés volt. A Kérelmező 2012. január 20-án megfizetett 23.000,- Ft-ot, amelyből a pénzügyi szolgáltató napi árfolyamon levonta az esedékes törlesztőrészletet (77,23 CHF, vagyis 19.837,- Ft összeget), majd – válaszirata szerint 2012. január 20-án – további 2.320.000,- Ft-ot jóváírt a végtörlesztésre kijelölt számlán.

Tekintettel arra, hogy a következő esedékes törlesztőrészletet a Kérelmező nem fizette be, 2012. február 21-én a pénzügyi szolgáltató annak összegét napi árfolyamon (87,2 CHF, vagyis 21.114,- Ft) levonta a végtörlesztésre kijelölt számlán lévő összegből, így a Kérelmező számláján a végtörlesztés napján (2012. február 24-én) összesen 2.302.049.- Ft volt.

A pénzügyi szolgáltató álláspontja szerint a hitel lezárásához 2012. február 24-én összesen 12.810,80 CHF tőke, illetve 33,84 CHF kamat és kezelési költség 180 Ft/CHF rögzített árfolyamon átszámított forintösszegére: $12.844,64 \text{ CHF} \times 180 = 2.312.036,- \text{ Ft}$ -ra lett volna szükség, tehát mindösszesen 9.987,- Ft hiányzott a sikeres lezáráshoz.

A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy a Hpt. vonatkozó 200/B. §-a (2) bekezdésének f) pontja értelmében 2012. január 30-án fedezetvizsgálatot végzett, amelynek alapján megállapította, hogy a Kérelmező számláján elegendő összeg áll rendelkezésre a végtörlesztéshez. Ezt követően azonban a Kérelmező a következő havi esedékes törlesztőrészletet nem fizette meg, ezért azt a pénzügyi szolgáltató az értesítésben foglaltak alapján a végtörlesztés céljára befizetett összegből levonta, melynek következtében a végtörlesztés eredménytelenül zárult.

A Pénzügyi Békéltető Testület a vitás ügyben indult pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban 2012. május 16-án meghallgatást tartott.

A Pénzügyi Békéltető Testület megállapította, hogy a felek által egyezően becsatolt 2012. március 8-án xxx iktatószámú levél a Hpt. panaszkezelésre vonatkozó 215/B. §-a (8) bekezdésének megfelelő tájékoztatást tartalmaz a Pénzügyi Békéltető Testület elérhetőségéről, egyúttal tájékoztatja a Kérelmezőt a végtörlesztés eredménytelen lezárásáról.

A Kérelmező a meghallgatáson beadványával egyezően előadta, hogy a sikertelen végtörlesztésről először szóban szerzett tudomást, majd ezt követően, 2012. március 2-án nyújtotta be ezzel kapcsolatos beadványát a pénzügyi szolgáltatóhoz, amelyre 2012. március 8-án a fenti válasz érkezett. Beadványával egyezően előadta, hogy a válaszirat kézhezvételéig sem szóban, sem írásban nem kapott tájékoztatást arról, hogy a sikeres végtörlesztéshez pontosan mekkora összeg hiányzott.

A pénzügyi szolgáltató a válasziratában foglaltakat továbbra is fenntartotta.

A Pénzügyi Békéltető Testület zárt tanácskozást követően a Hpt. 215/B. §-ának (8) bekezdésére figyelemmel a Psztv. 83. §-ának (1) és (3) bekezdése alapján megállapította hatáskörét, és a vitás ügyet érdemben vizsgálta.

A Pénzügyi Békéltető Testület megállapította továbbá, hogy a Kérelmező és a pénzügyi szolgáltató által becsatolt – egyébiránt teljesen egyező – kérelemmásolatokon a végtörlesztésre megjelölt időpont nem egyezik: azt kizárólag a pénzügyi szolgáltató példányán (véltetően a teljesítés szombati napja miatt) utólag aláírások nélkül javították.

A Pénzügyi Békéltető Testület kérdésére a pénzügyi szolgáltató előadta, hogy a 2012. január 3-án kelt értesítés a 2012. február 24-én várhatóan fennálló tartozás teljes forintösszegét 180 Ft/CHF árfolyamon számítja, mely egyúttal tartalmazza a végtörlesztés teljesítésére nyitva álló törvényes határidőben esedékessé váló kéthavi törlesztőrészletet.

Ennek megfelelően a pénzügyi szolgáltató előadása szerint – amennyiben a Kérelmező terhére a végtörlesztés határnapján (akár teljes kéthavi) hátralékos tartozás mutatkozott volna –, azt a törvényi lehetőségekhez képest a Kérelmező számára kedvezőbb módon éppen a végtörlesztés sikeres lezárása érdekében 180 Ft/CHF rögzített árfolyamon számolta volna el. Amennyiben viszont a végtörlesztésre kijelölt számla egyenlege a kijelölt határnap előtt pozitív volt, és újabb törlesztőrészlet(ek) vált(ak) esedékessé, azt a pénzügyi szolgáltató esedékességkor piaci árfolyamon szedte be (esetleges késedelmi kamatokkal együtt) a hátralékos tartozás rendezésére.

A Ptk. 4. §-ának (1) bekezdése értelmében a polgári jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a felek a jóhiszeműség és a tisztesség követelményének megfelelően, kölcsönösen együttműködve kötelesek eljárni.

A Ptk. 277. §-ának (4) bekezdése értelmében a felek szerződés teljesítésében együttműködésre kötelesek. A kötelezettnek a szerződés teljesítése érdekében úgy kell eljárnia, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, a jogosultnak pedig ugyanilyen módon elő kell segítenie a teljesítést.

A Pénzügyi Békéltető Testület a becsatolt iratok és a meghallgatáson előadottak alapján megállapította, hogy a 2012. január 3-i értesítő levél tartalma ellentmondásos. Az értesítés 1. oldalán ugyanis sem a speciális számítási módszerre, sem ennek kapcsán a végtörlesztéshez megjelölt összeg határnap előtti teljesítésének kockázatára nem hívja fel a figyelmet, amikor a jövőben még piaci árfolyamon esedékes törlesztőrészleteket a végtörlesztéshez szükséges teljes összeg részeként, 180 Ft/CHF árfolyamon átszámítva jelöli meg.

Ezzel szemben az értesítés 2. oldalán felszólítja a Kérelmezőt, hogy ügylete lezárásáig továbbra is a kölcsönszerződés szerint (piaci árfolyamon) kell az esedékes törlesztőrészleteket (késedelmes teljesítés esetén kamatokkal növelten) megfizetnie. Így amennyiben a Kérelmező az értesítésben foglaltakat maradéktalanul követné, ugyanazt a törlesztőrészletet kétszer (egyszer esedékességkor piaci, majd a végtörlesztéshez megjelölt teljes összeg teljesítésekor 180 Ft/CHF rögzített árfolyamon) teljesítené.

Így a Kérelmezőnek törlesztőrészleteinek esedékességkor történő teljesítését követően már nem az értesítő levélben foglalt végtörlesztéshez szükséges teljes összeget, hanem annak 180 Ft/CHF rögzített árfolyamon számított (de valójában piaci árfolyamon már előzőleg teljesített) kéthavi törlesztőrészletével kevesebbet kellett volna a határnapig befizetnie.

A vitás ügyben a Kérelmező a végtörlesztés bejelentése és teljesítése között esedékessé vált 2012. februári törlesztőrészletét piaci árfolyamon nem törlesztette, azonban arra a végtörlesztésre kijelölt számla a végtörlesztéshez várhatóan szükséges teljes összeg 2012. január 30-i befizetését követően esedékességkor fedezetet nyújtott. Ezért a pénzügyi szolgáltató az esedékes törlesztőrészlet piaci árfolyamon számított összegét a végtörlesztésre szánt összegből levonta, amelynek következtében a fennmaradó egyenleg a határnapon a végtörlesztéshez szükséges összeget már nem fedezte.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa megállapította, hogy az értesítés 1. oldalán található számítás a végtörlesztéshez szükséges összeget kizárólag abban az egyetlen esetben fedezte volna, ha a Kérelmező esedékességkor piaci árfolyamon egyáltalán nem törleszt, a törlesztőrészletekre a végtörlesztésre kijelölt

számla sem nyújt fedezetet, és a végtörlesztéshez az értesítésben megjelölt várható teljes összeget pontosan a határnapon teljesíti.

Ebben az egyetlen esetben a pénzügyi szolgáltató a Kérelmező hátralékos törlesztőrészeit az értesítésben közölt számításnak megfelelően (tehát a piaci árfolyamon esedékességkor meg nem fizetett hátralékos tartozást is 180 Ft/CHF rögzített árfolyamon, késedelmi kamat nélkül!) számolta volna el.

Az eljáró tanács megállapította, hogy az értesítés 1. oldalán a végtörlesztés várható teljes összege kizárólag e legutóbbi esetben (valamennyi, az értesítés kiállításának napján még nem esedékes tartozást 180 Ft/CHF árfolyamon számítva) elegendő a teljesítéshez; a Kérelmező minden más, szerződésszerű teljesítésre irányuló fent felsorolt intézkedése esetén az árfolyam napi mozgásának függvényében az értesítésben foglaltaktól eltérő összegre lett volna szükség a határnapon történő sikeres végtörlesztéshez.

Az eljáró tanács a pénzügyi szolgáltatónak a meghallgatáson adott magyarázatát követően megállapította, hogy az értesítésben foglalt tájékoztatás elemei egymásnak ellentmondóak, és a kötelezett szerződészerű teljesítését nem az általában elvárható módon segítik elő.

A végtörlesztés eredményes lezárása érdekében viszont a Kérelmező az általában elvárható módon segítette elő a szerződészerű teljesítést és a végtörlesztés sikeres lezárását. Ennek érdekében a 2012. január 3-án kelt értesítésben foglaltaknak megfelelően 2012. január 19-én az esedékes januári törlesztőrészletet megfizette, 2012. január 30-án pedig az értesítő levél alapján számított (a már megfizetett törlesztőrészletet nem tartalmazó), a végtörlesztés sikeres teljesítéséhez szükséges teljes forintösszeget befizette a végtörlesztésre kijelölt számlára.

Az eljáró tanács feleknek a szerződészerű teljesítést elősegítő magatartásának mérlegelése során figyelembe vette, hogy a Kérelmező az értesítő levélben megnevezett új törlesztőrészlet összegéről értesítést nem kapott, valamint azt, hogy a Kérelmező által befizetett 2012. januári esedékes törlesztőrészlet (77, 23 CHF) nem egyezik az értesítő levélben foglaltakkal. A pénzügyi szolgáltató által a végtörlesztésre kijelölt számláról beszédett 2012. februári törlesztőrészlet (87,2 CHF) összege viszont a Kérelmező által befizetett 2012. januári törlesztőrészlettel nem azonos.

A Pénzügyi Békéltető Testület álláspontjának kialakítása során figyelembe vette, hogy a Kérelmező a végtörlesztéshez hiányzó 9.987 Ft pontos összegéről sem a 2012. február havi törlesztőrészlet beszédése és az értesítésben a végtörlesztésre megjelölt 2012. február 25-i határnap között eltelt időben, sem azt követően, egészen a válaszirat kézhezvételéig nem szerzett tudomást, és az értesítés ellentmondásos rendelkezései alapján kiszámítani sem tudta.

Az eljáró tanács a felek egyező előadása alapján megállapította, hogy a végtörlesztéshez szükséges összeg továbbra is a pénzügyi szolgáltató rendelkezésére áll. A Kérelmező a válaszirat alapján tudomására jutott hiányzó összeg megfizetését az ügy mielőbbi lezárása érdekében a meghallgatáson haladéktalanul vállalta a pénzügyi szolgáltató felé.

Tekintettel arra, hogy jelen eljárásra a pénzügyi szolgáltató általános alávetési nyilatkozata nem terjed ki, és az ügyben egyedi alávetést nem tett, a Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a fentiek alapján ajánlást adott ki.

Budapest, 2012. május 31.

dr. Bukta Krisztina s.k.,
az eljáró tanács elnöke

dr. Erdős Viktor s.k.,
az eljáró tanács tagja

Prihoda Anikó s.k.,
az eljáró tanács tagja